

Nejdůležitější choroby respiračního traktu

Pro magisterské obory

Doc. MUDr. Jan Šimůnek, CSc.

Ústav preventivního lékařství

3. března 2021

Co zde bude

Přehled nemocí podle jednotlivých částí respiračního traktu

Co zde nebude

nádory – budou přednášeny spolu s dalšími

alergie – budou přednášeny spolu s alergiemi

Rýma

Příčiny

- ▶ Infekční rýmy
 - ▶ virové
 - ▶ bakteriální
 - ▶ další

Možnost vzájemného nasedání infekcí různých druhů

- ▶ Neinfekční rýmy
 - ▶ alergické
 - ▶ chemické dráždění
 - ▶ cizí těleso

Možnost nasednutí infekce na neinfekční příčinu

Rýma

Příznaky

- ▶ Výtok z nosu
 - ▶ Vodový až hlenový bezbarvý – sterilní nebo virové rýmy
 - ▶ Zbarvený až hnisavý – bakteriální rýmy, nasedající bakteriální infekce
- ▶ Otok nosní sliznice – pokles až ztráta čichu, pocit „ucpaného nosu“
- ▶ Může být i narušení sex. funkcí (prostřednictvím narušení feromonových receptorů)

Rýma

Komplikace

- ▶ Krvácení z nosu
- ▶ Degenerativní změny na nosní sliznici
 - ▶ OZAENA

Procesy podobné rýmě a jejím komplikacím

Specifické záněty

- ▶ lepra
- ▶ TBC
- ▶ lues

Nádory

Zde lokalizované vzácně

Popsány jsou nádory u žen v rozvojových zemích, vařících na otevřeném ohni nebo doutnajícími uhlí.

Krvácení z nosu

Příčiny

- ▶ Celkové
 - ▶ Poruchy srážení krve
 - ▶ Změny krevního tlaku
 - ▶ Fragilita cév
- ▶ Místní
 - ▶ Degenerativní změny na sliznici
 - ▶ Změny na cévách

Řešení

První pomoc × Řešení příčin

Zbytnělá nosohltanová mandle

Anatomie a fyziologie

Nakupenina lymfatické tkáně, podobná krčním mandlím, v klenbě nosohltanu, přiléhající na spodinu lební, za choanami. Součástí mizního okruhu chránícího vstup GIT a dýchacího traktu.

Příčiny zbytnění

Kombinace chronických a opakovaných zánětů s vnitřní dispozicí.

Důsledky

mechanické ucpání choan – poruchy spánku

- ložisko infekce
- ▶ Zvýšená nemocnost
 - ▶ Záněty středního ucha (následně nedoslýchavost)
 - ▶ Poruchy zažívání

Celkový důsledek:

Zbytnělá nosohltanová mandle je významný celkový retardující faktor vývoje a prospěchu školních dětí.

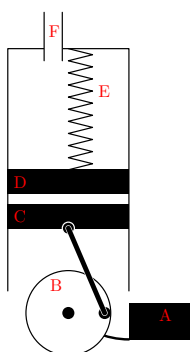
◀ ▶ ↺ ↻ 🔍

Řešení

Operativní odstranění
Může recidivovat, i opakovaně

◀ ▶ ↺ ↻ 🔍

Schéma

◀ ▶ ↺ ↻ 🔍

◀ ▶ ↺ ↻ 🔍

Zánět hrtanu

Příčiny

Podobné jako u rýmy

Příznaky

- ▶ Chrapot
- ▶ Dráždění ke kašli
- ▶ Bolest

◀ ▶ ↺ ↻ 🔍

◀ ▶ ↺ ↻ 🔍

Zánět hrtanu

Komplikace

- ▶ Otok, případně až ucpání
- ▶ Poškození hlasových vazů „Zpěvácké uzlíky“

Léčba

- ▶ V případě otoku první pomoc
- ▶ Podle příčiny
- ▶ Podpůrná léčba
- ▶ Hlasový klid – pozor: **šepot může být destruktivnější než mluvení!**

◀ ▶ ↺ ↻ 🔍

◀ ▶ ↺ ↻ 🔍

Otoky v oblasti hrtanu

Příčiny

- ▶ Zánět – zejména přiklopky hrtanové

▶ Pozor:

může se rozvinout velice rychle z nenápadných příznaků !

- ▶ Bodnutí hmyzem
Nejčastěji vosy při konzumaci padaného ovoce, nejčastěji do kořene jazyka a následký sestup otoku do oblasti hrtanu

◀ ▶ ↺ ↻ 🔍

◀ ▶ ↺ ↻ 🔍

Otoky v oblasti hrtanu

Léčba

- ▶ Intubace
- ▶ Protiootoková terapie
 - ▶ chlazení
 - ▶ adstringentia
- ▶ Doprava do zdravotnického zařízení – volání RZP
- ▶ Coniotomie (jako PP)

◀ ▶ ↺ ↻ 🔍

◀ ▶ ↺ ↻ 🔍

Cizí těleso v oblasti hrtanu

Příčiny

- ▶ Vdechnuté
- ▶ V souvislosti s jídlem

Umístění

Ve zúžení mezi hlasovými vazy.

◀ ▶ ↺ ↻ 🔍

◀ ▶ ↺ ↻ 🔍

